

DÉLBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM

2

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgönycím: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 JANUÁR HÓ 3

SZOMBAT

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:

1¹/₂ Dinár

Embrevők

Az elvadulásait a háboru után elkölsőknek és érzéseknek azzal a kesernyés optimizmusával boncolgatta egy neves író, hogy jó, jó, a veszély mégsem olyan nagy, mert hiszen embert mégsem ettünk! Nagyt sülyedt a modern emberiség, ősapáink szegyeinek utódaikat rossz szokásaik és gonosz cselekedeteikért, de mégis mi vagyunk fölül, mert hiszen nem estünk vissza addig a fokig, ahol legrégebb őseink emberhust pirítottak és lakmároztak.

Erre a kétes vigasztalásra egy kicsit tulságos brutalitással cáfoltak rá a legutóbbi események. Hát bizony, embert is ettünk! A sort megkezdte a párisi Landru, folytatta a berlini Grossmann, tőkélyre vitte a magdeburgi Haarmann és a sor mégsem ért véget. Még jóformán el sem hangzott a magdeburgi kettős halálos ítélet, amikor a sziléziai Münsterberg városban felakasztotta magát Denke Károly korcsmáros, akiről huszonnégy órán belül kiderült, hogy legalább tizenöt embert gyilkolt meg és főzött meg fazékjában, hogy jó étvágyal lakmározzon belőle ő maga, de feltárlja korcsmáros előzékenységgel gyanúlan vendégeinek is. Landruról még nem volt biztos, hogy evett a áldozatainak húsból, a berlini Grossmann viszont mérsáros volt és hivatás-szerűleg árusította a friss emberhust. A magdeburgi tárgyaláson Haarmann pedig szinte kéjjel magyarázta a bírácoknak és a karzaton helyet foglaló tisztelt hölgyközönségnek, hogy miképpen harapta át áldozatainak a torkát és hogyan készített izletes vacsorát belőlük.

A sziléziai korcsmáros a világ legcsendesebb embere volt. Erről a korcsmárosról kiderült az is, hogy igen takarékos ember volt. A megölt áldozatoknak minden részét ugyszólván hasznosítani tudta és a nadrágtartója például emberbőről készült, amelyhez még hajszálak is oda voltak tapadva. Megdöbbenésre már nincs is időnk, különben ebben az esetben a rémületnek külön skálája lenne szükséges ahhoz a körülményhez, hogy ez a Denke korcsmáros nem is volt beteg ember. Nem voltak szekszuális eltévelyedései, nem került soha életében a nagyvárosi modern élet idegroncsoló vörösmalmába, ez egy csendeséletű, szerény és visszavonult korcsmáros volt, akire úgy szoktunk rámutatni, mint a régi jó idők itffejejtett ritka példányaira, akik sajnos annyira kivészőben vannak, mint a rézbőrű indiánok, akiket kiirtott a civilizáció.

A Nobel-díjas svéd író, Lagerlöf Zelma a háboru alatt írott regényében ugyancsak az emberhusevés sötét misztériumát dolgozza fel. A regény hőse Swen, egyszerű halászemberek gyermeke, akit gyermekkorában egy arra utazó gazdag angol hölgy elvisz magával és örökbe fogad. Az egyszerű emberek többet semmit sem hallanak fiukról. Swen pedig sokat tanul, elvégzi az egyetemet s végül egy észak-sarki expedíciónak lesz tagja. Erről az expedíciónak sokáig nem hall a világ semmit, azt hiszik, hogy már oda veszték, amikor hosszú hónapok után megérkeznek Angliába. Óriási tömeg várja őket a kikötőben, az emberek a lelkesedéstől őrgöngve, vállukon viszik be a tudomány e kemény hőseit.

Másnap még nagyobb és díszesebb ünnepség van kitűzve, de amikor az expedíció tagjai megjelennek, a tegnap még ünneplő publikum szitkokkal és kövekkel fogadja őket és nagynehezen tudják csak életüket megmenteni. Közben ugyanis az történt, hogy az egyik lap leírta az expedíció tagjainak vi-

szontagságait és közölte azt is, hogy egy ízben hetekig nem jutottak ételmezszerhez és az éhségtől meghalt egyik társuknak karját levágták és abból próbálkoztak táplálkozni. Az emberhusevés olyan undort kelt a többi emberekben, hogy ki akarják pusztítani az expedíció minden tagját. A regény hőse Swen is csak úgy menekül, hogy visszatér a kis Grimön-szigetre, ahol szülei élnek.

A regény megoldása végül is az, hogy a tengerből egy lezárt palackot fognak ki, amelyből kiderül, hogy Swen az embrevés alkalmával alétan fekdűt, a társai halottak hitték és ő nem is vett részt ebben a rémes lakmározásban. Amikor azonban magához tért, társai attól való félelmükben, hogy el fogja őket árulni, bebeszéltek neki,

hogy ő is evett az emberhustól. A való tény kiderül és Swen az emberek újra beveszik a maguk társaságába.

A regényben van tehát megoldás. De hol van az életben az a deus ex machina, amely el tudja hittetni, hogy a bűnügyi krónikák rémségei csak rossz álmok voltak és a kannibálistusnak nincs feltámadása a modern emberiség körében. Hiszen nem szegyeljük mi azt, hogy a létért való küzdelemben legázoljuk és fel is faljuk egymást, belenyugsunk az élet minden rémségébe, ha az elméletek és ideológák selyempapírjába csomagolják azokat, de megborzadunk és visszariadunk, ha a szép csomagolásból kihull a rettenetes tartalom: egy véres emberi huszafat.

Megkezdték Rádics hiveinek letartóztatását

Megjelent az Obznana — Feloszlatták a Rádicspártot — Betilták a rádicspárti lapokat — Predavec és Krnyevics képviselők letartóztatása

Beogradból jelentik: A tegnap esti minisztertanács határozata folytán a kormány az elmúlt éjszaka kiadta az Obznana-t, amely az államvédelmi törvény legszigorubb rendelkezéseit lépteti életbe a horvát köztársasági parasztpárttal szemben. A terjedelmes megindokolt minisztertanács határozat értelmében a belügyminiszter az alábbi rendelkezést adta ki:

1. A horvát parasztpárt működése azonnal betiltandó, mert a harmadik internacionáléhoz csatlakozott.

2. A párt összes konferenciái gyűlései, mindennemű működése, lapjainak, könyveinek megjelenése tilos.

3. A horvát parasztpárt tagjaira az állam védelméről szóló törvény tizen-nyolcadik szakasza a legszigorubbán alkalmazandó.

4. A párt összes levéltárai, lapjai és levelezése elköszandók.

5. A pártvezérek ellen rögtön meg kell indítani a bünvádi eljárást vagyis az összes pártvezéreket le kell tartóztatni.

Miért oszlatták fel a Rádics-pártot?

Az Obznana három fejezetre oszlik és részletesen megindokolja miért oszlatták fel a Rádics-pártot?

A rendelet első fejezete szerint a horvát köztársasági parasztpárt elnöke és vezetősége nyíltan kifejezésre juttatta, hogy együtt érez a külföldi államellenes kommunista propagandával úgy annak céljai, mint módszerei tekintetében. Utal rá, hogy a horvát parasztpárt elnöke titkárával, Kossuticsal hosszabb ideig külföldön tartózkodott és meg nem engedett propagandát folytatott. Azután elment Moszkvába és bejelentette pártja csatlakozását a parasztpárt internacionáléhoz, bár nagyon jól tudta, hogy a parasztpárt internacionálénak úgy alapítása, mint működése kommunista szellemű. Rádics Moszkvában interjú adott, amelyet az egész sajtó publikált és amelyben hangsúlyozta, hogy a parasztpárt internacionálét Lenin alapította, célkitűzéseit Zinovjev szabta meg, elnöke pedig Smirnov, egyik vezetője a kommunistapártnak.

A Rádicspárt 1924. május eisején jóváhagyta elnökének ezt az intézkedését és belépett a parasztpárt internacionáléba. A parasztpárt internacionálé ez évi kongresszusából kitént, hogy a parasztpárt internacionálénak csakugyan ugyan az a célja, mint a kommunista internacionálénak. A horvát parasztpárt mégis részt vett a parasztpárt internacionáléban, sőt sajtójában is élénken védte és propagálta a parasztpárt internacionálé eszméjét.

Ugyan csak kommunista célok érdekében küzdtek akkor is, amikor együtt működtek a betiltott kommunista párttal. A független munkáspárt központi bizottságban szakadás állott be épen a Rádicsokkal való együttműködés miatt ezért december 10-én bizalmas levelet küldött tagjainak, amely a hatóságok kezére jutott és amelyből megállapítható, hogy a munkáspárt vezetősége között ép amiatt támadtak ellentétek,

mert a horvát parasztpárt felszólította őket az együttműködésre.

A rendelet második fejezete megállapítja, hogy a parasztpárt elnöke ez év október 23-án megtartott pártkonferencián kijelentette, hogy a szovjet kormány Csicserin utján megígérte a segítséget a horvát köztársasági parasztpártnak arra az esetre ha üldözésnek lennének kitéve. Ezenkívül még különböző államellenes akciók történtek. Így Macsek bécsi utazása, amely alkalommal szeptember 13-án a bécsi szovjet követségen éjszaka látogatást tett. Ugyancsak Kossutics látogatása október másodikán a bécsi szovjetkövetségen is arra mutat, hogy a parasztpárt teljesen idegen befolyás alá került.

Az ugynevezett belső macedon forradalmi szervezet Bulgáriában és annak elnöke Alexandrov Todor a horvát parasztpárt elnökével együttműködésről tárgyalt abból a célból, hogy Délszerbiát elszakítsák az SHS királyságtól. Erre nézve bizonyítékul szolgál Alexandrov Todor szeptember 6-án kelt levele és annak a parasztpárt elnöke által történt elismerése, valamint Rádics találkozója Dasskaloffal. A horvát köztársasági parasztpárt elnöke be is ismerte Alexandrov Todorral való együttműködést. „A macedon komité és a horvát parasztpárt” cikkben, amely a Balkanszka Federácia című bécsi lap 23. számában jelent meg.

A rendelet harmadik fejezete szerint a horvát parasztpárt rendszeres megszervezett propagandát folytatott, amely azt célozta, hogy a katonaság ne legyen eleget katonai kötelességének. Autentikus megállapítást nyert, hogy a parasztpárt elnöke egyes kisebb esetekben csakugyan folytatta ezt a propagandát és ezért a parasztpárt öt sohasem dezavualta. A horvát köztársasági parasztpárt vezető tagjai is élénk agitációt fejtettek ki úgy gyűléseken, mint a sajtóban, a hadsereg intézmé-

nyei és szervei ellen.

A kifejtettek alapján megállapítható, hogy a horvát parasztpártnak, úgy a vezetősége, mint a pártnak az összessége az államvédelméről szóló törvény első szakaszának 1., 2., 4. és 5. pontja ellen vétett, mert szolidaritást vállalt a betiltott kommunistapárttal, az állam külföldi ellenségeivel és államunk integritása ellen küzdött. Épen ezért a belügyminiszternek az a meggyőződése, hogy az egész ország javára, de különösen a horvát nép javára cselekszik, amely biztosan nem tudott a horvát parasztpárt vezetőinek cselekedeteiről.

Az Obznana hatása Zagrebban

Az Obznana kiadásáról szóló hírt Zagrebban egész nyugodtan fogadták és a kormány működésének természetes következményeinek tartják. Általános az a vélemény, hogy a kormány semmilyen eredményt nem fog elérni ezáltal. A Rádicshoz közelálló Vecser tegnapi számában azt írja, hogy az Obznana csak meg fogja erősíteni a horvát népet, amely most Hrvatska Zajednica név alatt fog résztvenni a választásokon és 150 képviselőt küld a parlamentbe.

A tegnap esti zagrebi lapok, amelyek nem a kormány szolgálatában állanak mind hevesen támadják Drinkovics és Surmin minisztereket, akik horvát létükre, aláírták az Obznana-t, amely a horvát nép ellen irányul.

A zagrebi hatóságok már megkezdték a kormány rendeletének végrehajtását. Házkutatást tartottak a horvát köztársasági parasztpárt hivatali helyiségeiben, Macsek, Predavec, Krnyevics és Kosutics lakásán. Tegnapi estig még csak Predavecet és Krnyevicset tartóztatták le. Minden percben várják azonban Lorkovics letartóztatását is.

Szlovéniában

A szlovéniai főispánok is megkapták a kormány határozatát a Rádics-párt ellen foganatosítandó intézkedések ügyében. Tegnapi már ki is adták az utasítást, több ismert Rádics-párti agitátor letartóztatására. Együttal megtiltották, hogy a Celjében tervezett Rádics-párti lapot kiadják.

Bosznia nyugodt

Az Obznana kiadásának híre semmi különös benyomást nem váltott ki Boszniában. A sarajevói lapok eikésett intézkedésnek tartják az Obznana kiadását, amelynek semmi hatása nem lesz.

Az ellenzék tiltakozása

A demokrata-párt tegnap délután foglalkozott az Obznana kiadásával és kommunikét adott ki, amelyben élesen tiltakozik az erőszakos aktus ellen.

A demokrata-párthoz hasonlóan a többi ellenzéki pártok is ki fogják fejezni tiltakozásukat az Obznana kiadása ellen.

Miniszterek tanácskozása

Tegnapi délután Pasics, Maximovics, Nincsis és Pribicevics miniszterek megbeszélést tartottak, amelyen az Obznana kiadása által keletkezett helyzetről tanácskoztak. Este fél nyolc órakor minisztertanács volt, amelyen Maximovics beszámolt a Horvátországból érkezett jelentésekről.

Maximovics belügyminiszter nyilatkozata

Maximovics Bozsó belügyminiszter tegnap éjszaka hosszabb beszélgetést folytatott a „Politika” főszerkesztőjével, akinek kérdésére kijelentette, hogy az Obznana nem a horvát nép, hanem azok ellen irányul, akik az ország belső és külső ellenségeivel szövetkezve az SHS állam érdekei ellen cselekedtek.

Kétévi börtönre ítélték Kis Vilmost

Dr. Szekulics Milán kétórás védőbeszédet mondott — „Ez a bünper felfedte a társadalom erkölcsének igazi arcát” — A vádlott a bűnösség kimondása miatt felebbezett

A novisadi kospénzpanama főtárgyalásán a megtévedt gyógyszerész bűneinek olyan halmozata derült ki, hogy előreláthatólag a legsúlyosabb ítélet várható. A közönség érdeklődése is állandóan nő, s a pénteki tárgyalást már tulsufolt karzat mellett nyitotta meg Gomirac elnök, aki elsőnek

Wohlberger Sárít

a Mande és Rosenzweig-cég főkönyvelőjét hallgatta ki. A tanu izgalomtól reszkető hangon, néha csukló sirás közben adja elő, hogy Kis a legképrázatosabb ígéretekkel csalta ki megtakarított pénzét. Három ízben adott át Kisnek 10—10.000 dinárt, ebből azonban mindössze 13.000 dinárt fizetett vissza. Kis többek között ezeket mondta neki:

— Minek gazdagsam én mindig csak a maga gazdait? Ha van megtakarított pénze, adja át nekem, busás haszonnal fogom visszaadni. *Legalább boldoggá teszek egy szegény leányt is...*

A megkárosított leány később arról tesz vallomást, miként könyvelte el főnökeinek Kissel való elszámolását, természetesen Kis feljegyzései szerint. Az izgalmas szembesítésnél Kis azt állítja, hogy sohasem kért a leánytól pénzt, az a kölcsönösségeket minden esetben önként ajánlotta fel. A leány fenntartja állításait, mire Kis így felel:

— Lehetséges. Már nem emlékszem mindenre pontosan...

A tanu megeskettetése után a bíróság

dr. Handler Zsigmondot

hallgatja ki. Handler kijelenti, hogy ő csupán közvetített Kis és üzletfelei között. Kis eleinte pontosan fizetett, s később, amikor egyik kliensének 14.000 D. tartozását nem egyenlítette ki, ő, bár nem vállalt garanciát Kisért, kifizette ezt az összeget. Kártérítést nem követel. Lemaics ügyész kérésére elmondja, hogy Kis beperelték szabadalomhamisításért, a cég azonban a feljelentést később visszavonta. Egy láda lefoglalt aszpirin azonban még mindig a novisadi törvényszék büntelostályán van. Tanu megesketik.

Almoslino Emil

üvegkereskedő elmondja, hogy kisebb-nagyobb tételekben körülbelül hetven ezer dinárt adott Kisnek, aki hosszú ideig hamisított váltókkal fedezte követelését. Kis állandóan nagyszabású üzletekről és fényes hasznról beszélt, de üzleti könyveibe sohasem engedett betekintést. A váltókon Hoffmanné aláírása szerepelt, s amikor felkereste, hogy követelését kiegyenlítse, megállapította a hamisítást. Az ügyész azon kérdésére, hogy hol van a hamis váltó, azt feleli, hogy elveszett. Vallomása

megeketik, majd megkezdik az utolsó tanu,

Manojlovics Joco

novisadi kereskedő kihallgatását, aki előadja, hogy Kis őt nem károsította meg, miután az állítólag megvásárolt tizenhét vagon „keserűs-üzletből” származó hetvenezer dináros kárát Pillischer nyomdatulajdonos megtérítette neki.

Tanu vallomása megeketik, majd Lemaics államügyész emelkedik szólásra és kéri a meg nem jelent tanuk, Kapornai, Michels, Pillischer és Gerich karhatalommal való elővezetését, valamint dr. Hraskó ügyvéd, Bachmann Jakab kereskedő, dr. Belajcsics törvényszéki elnök Kis Vilmos feleségének, valamint édesanyjának tanukénti kihallgatását, s ezekből a tárgyalás elhalasztását. A bíróság rövid tanácskozás után úgy határoz, hogy újabb tanukat nem hallgat ki, ellenben felolvastatja Pillischer nyomdatulajdonosnak a rendőrségen tett vallomását. A jegyzőkönyv adatai szerint Pillischer 380.000 dinárral károsodott. A jegyzőkönyv felolvasása után a bíróság a bizonyítási eljárást befejezettnek jelentette ki. Gomirac elnök déli 12 órakor a tárgyalást felfüggesztette és annak folytatását délutáni fél három órára tűzte ki.

A vádbeszéd

A délutáni tárgyalást 3 órakor nyitja meg Gomirac tanácselnök és azonnal dr. Lemaics Jovan főügyész helyettes kéri fel, tegye meg vádindítványát.

Dr. Lemaics Jovan. A védelem azt hozza fel Kis Vilmos mentésére, hogy a rossz konjunktúra juttatta a vádlottak padjára. De kérem ő csupa nem létező üzlet céljaira: 3 vagon kötszer, 14 vagon keserűvíz, szódagyár stb. részére csalt ki pénzt a könnyen hívó emberektől. Ha azonban tényleg a rossz konjunktúra juttatta Kis ide, akkor joggal veheti fel az ember a kérdést, miért nem vezetett rendes üzleti könyveket. Azt is felhozhatja a védelem Kis mentésére, hogy a tulmaga kamatok juttatták a vádlottak padjára. Csak hogy a magas kamatok nem a hitelezők követelték Kis-től, hanem ő ajánlotta fel! Így nem lehet a hitelezőket Kis bukásáért okolni. És miért hamisított váltót, ha nem azért, hogy csaljon.

Hogy egész üzletét csalásra alapította, igazolja az a tény, hogy sem rendes könyvet nem vezetett, sem be nem jegyeztette magát a törvényszéknek. Még a legkisebb szátoles is nyilván tartja hitelezőit és adóssait, Kis azonban, aki milliókkal dolgozott, nem.

Ártatlan embernek akarja magát ki-

játszani, aki hitelezőinek volt áldozata. Mint diplomás, képzett embernek azonban tudnia kellett volna, hogy az az ut, amelyen megindult csak a bukás-hoz vezethet. Az a körülmény, hogy jelentkezett a rendőrségen, bizonyítja, hogy már tisztában volt bűnösségével.

Mikor első üzlete nem sikerült 88.000 dinár passzívája volt. Most ahelyett, hogy beállt volna valamilyen patikába és dolgozott volna, hogy tartozását kifizesse, megkezdte manipulációit. Mindenféle címen pénzeket vett kölcsön és a pénzt egyik hitelezőjétől a másik-hoz vitte, anélkül, hogy tényleg valamit dolgozott volna. Ez egészen nyilvánvaló csalás. Adósságot-adósságra halmozott, közben pedig regényt írt és adott ki. Beszélni sem lehet arról, hogy becsületesen akarta rendezni ügyeit. Mindig tisztában volt helyzetével, ami teljes mértékben igazolja bűnösségét. Az ügyész ezután részletesen ismerteti az egyes eseteket. Rosenzweig Hugó mérnökötől azon címen kapott pénzt, hogy árut vegyen, ő azonban nem árut vásárolt, hanem másra fordította, ami által sikkasztást követett el. Mándlnétől is hazugsággal csalt ki 100.000 dinárt, Pummer Sándor ügyben nemcsak csalás és sikkasztás, hanem magánokirathamisítás is fennáll. A Mandl és Rosenzweig cégtől is hamis szerződések, hamis megrendelések és hamis könyvek felmutatásával csalt ki pénzt, de eltitkolta előtűk, hogy másnak is tartozik. Csak ezzel magyarázható, hogy pénzt kapott tőlük. Ugye Hoffmannétől patikavásárlás címén csalt ki pénzt, de nem volt komoly szándéka patikát venni, hiszen egy krajcár pénze sem volt. A patikavásárlás csak jó ürügy volt, hogy pénzt csaljon ki.

A többi esetekben is mindig hazugsággal operált és így csalta ki a pénzt hitelezőitől.

Kéri a bíróságot, hozzon szigorú ítéletet már csak azért is, mert igen nagy összeggel károsította meg hitelezőit és manipulációjával az ország kereskedelme hirnevének is ártott.

Kétórás védőbeszéd

Szekulics Milán nagyhatású védőbeszédét azzal kezdi, hogy ez a bűnügy jó alkalom a mi társadalmunk igazi erkölcsének a felfedéséhez. A pert kimagasló hely illeti meg a kriminalisztika történetében. Ez az a kor, amely munka nélkül jólétet, kényelmet és gazdaságot követel magának. Amíg a szegény munkás verejtékes testi munkával keresi meg kevése mindennapi kenyerét, az emberek egy nagy tömegében, amely irtózik a munkától, parazitizmus fejlődik ki. Felvonult ebben a percben ügyvéd, bankár, kereskedő, hivatalnok, tanár. Valamennyiüket megfertőzte ez a bacillus, a könnyű keresésetégsége. Ez a pör mementó: *Szerezzék vissza a munka becsületét!* Kis — szerinte — környezetéet pénzsóvárságának áldozata. Egy tehetséges, de már nekiindulásában szárnyaszegett

ember, aki nem tudott tisztességes kamattal mellett pénzt kapni. Nem volt gyakorlati ember, aki nem ismerte ezt a társadalmat és amikor idegen pénzzel kezdett dolgozni, elbukott, mert el kellett buknia. Nem volt kereskedő és ahhoz a konjunktúrához, amelyben élt, más idegek kellettek volna. Ha üzletei sikerülnek, ma tönjénezik, így azonban közönséges csalónak nevezik. Amikor hazajött, dolgozni akart. Gyógyszergyárt akart alapítani, de konkurrensai nyakát szegték azzal, hogy elvették iparigazolványát. A laboratórium nem jövedelmez. Utat és módokat keres: Miből éljen? Megszerzi egy újpesti cég képviselőjét. Pénz azonban nincs, csak uzsorakamatra. A neurolin azonban nem jön. Következik az aszpirin-affér. Tízezer aszpirin fiolát gyárt, de feljelenti. Minden üzletét balkéz-zel vezeti. Ekkor köt szerződést a Margit-kréme Földessel. Ismét uzsorapénzt vesz fel, a krém azonban most sem érkezik meg. Elmegy dr. Handlerhez, hogy az jelentse fizetéseketelenségét. Ott megrémítik, hogy elveszti diplomáját. Ekkor találkozik Bachmannal, aki kéri, szerezze meg az „Odol” képviselőjét. Visszamennek dr. Handlerhez és megalakítják a Juchogémiát. Pénz azonban senkisémet ad. Mindenki csak hasznot akar és egyedül Kis az, aki dolgozik. A szerződés ismét elveszik, aztán minden elveszik... Ekkor kezd a keserűs kristályosításával foglalkozni. Pénz nincs. Hraskóhoz megy, aki az ismert feltételek mellett ad. A kristályosítás azonban nem sikerül, jönnek a terminusok és fizetni kell. Újabb kölcsönöket vesz fel, majd külföldre utazik, összekötéseket és pénzt keres, hogy türelmetlen hitelezőit kielégítse. Hraskó feljelenti. Letartóztatják. Nem volt csaló. Arra, hogy könyveket vezessen, a törvény nem kötelezi.

Nem csaló, hanem álmódzó fantasztá, íróember, aki hitt abban, hogy nagyratörő terveit gazdaggá teszik. Az ügyész téved abban, hogy önként jelentkezése bűnössége mellett bizonyít. Nem jelentkezett önként, mert Hraskó jelentette fel. Tényleg dolgozott, de az óriási kamatok minden hasznot felémésztettek.

Itt Szekulics az egyes esetekkel hosszasan és részletesen foglalkozik, bizonyítani akarva, hogy sok esetben Kis volt a becsapott. Váltóhamisítást pedig egyáltalán nem követett el, mert az általa kiállított váltók nem voltak szabályszerűen kiállítva és így tulajdonképpen nem is voltak váltók, hanem hanem csak váltó-papírosok. A kétórás védőbeszéd végén kéri a bíróságot, hogy védcéncét csupán hitelezési csalás büntetésében mondja ki bűnösnek és bélyegezze meg azokat a parazitákat, akiknek pénzsóvárság teremt az ilyen eseteket. A védőbeszéd elhangzása után, néhány perccel háromnegyed hat előtt — miután Kis néhány szóval kijelentette, hogy nem volt szándékában

De profundis . . .

Ne menj a külső városrészekbe, a szürke és vigasztalan szegény negyedebe, ha találkozni akarsz a feneketlen nyomorúsággal, a végtelen szegénységgel és meggyötörtséggel. Nem szükséges felkeresni azokat a helyeket, ahol szinte szinpadai rendezettségben merednek feléd egy „éjjeli menedékhely” rémségei és ahol az élet könyvének minden sora a förtelmesség cursiv betűivel harsog a szemedbe. Nem kellenek rongy-ruhák és cipőtlen lábak, heteken át való koplalások és tudóvszben fetregések, hogy a nyomor és elbukottság következtében bekövetkezett általános debacle végtelen jajgatása sikongjon a füledbe.

Mehetsz a legforgalmasabb utcán, ahol a fény és pompa a látszólagos jólét és vidámság állandó karneválja hullámzik, ahol a gondtalanság és léha flirt hivalkodó virágai illatoznak — és mégis találkozni fogsz Vele, aki mindenütt ott van, mint a mai élet fájdalommas szimbóluma. Cifra szalónok, fényes mulatók selyem-tapétáját felszakítva megvillan előtted mélyen árkolt szemgolyója és a dusan terített asztalok közepére hirtelen lesújt csontá-

szott, halottsárga, keserű ökle. Fördök sétányán észrevétlenül mögéd lép — és te összeborzongsz. Hotelek halljában asztalodhoz ül — és te kiejtéd kezedből a teáscésztét, Bolondos, vidám arcok mögül az Ő vigyorgását érzed, mert hónapok óta és még hosszú hónapokon keresztül Ő a koronázatlan királyod, Ő: a Bizonytalanság, a Gond, a Szenvedés, a Nyomor!

*

Ruhája még rendes, külseje még ápol, csak a szemében van valami végtelen szomorúság és a mindenmindegy rezignációja. A fejét nagyon lehajtja, tekintetével az aszfaltot seprí, mint aki nagyon jól tudja, hogy nem érdemes várni, remélni és bizakodni. Aztán hirtelen meggyorsítja a lépéseit, a kezeivel hevesen gesztikulálni kezd és furcsa, tört mondatok buggyannak ki a száján.

— Holnap elmegyek hozzá és megmondom neki . . . Követelni fogom, hogy vegyen vissza! . . . Igenis: vissza kell vennie . . . Nem lehet csak úgy márol-holnapra egy embert az utcára dobni! . . . Nekem feleségem van és két gyerekem. . . Azok enni kérnek . . . Azok élni akarnak . . . És én is élni akarok! . . . És

én husz évig szorgalmasan dolgoztam neki . . . Hát most egyszerre csak felmond és mehetnek az utcára! . . .

Alig veszi észre, hogy valakit meglők.

— Pardon! — mondja fennhangon és aztán ugyanezen a hangon folytatja gondolatait. — Ha nem fizetem ki a házbért, kirugnak . . . De hát miből?! De hát honnan vegyem a pénzt? A fűszernek is már hetek óta tartozunk, meg kellene adni . . . De hát miből?! Ha most az utcán találnék egy tömött pénztárcát, nem vinném a rendőrségre. . . Tudom, hogy bűn volna és mégse vinném a rendőrségre . . . Nekem felmondtak, nekem nincs kenyerem, rám nem vonatkoznak az erkölcsi és társadalmi törvények! Pardon!

Megint nekiment valakinek. Nagyon elszegényli magát, a fejét még jobban a vállá közé huzza és nagyon gyorsan folytatja az utját. Hirtelen a lakása ajtaja előtt találja magát. Megáll. Nem akar csengetni. Fél. Miért siessen azal a hírről, hogy az eredmény ma is semmi? A felesége és a gyerekei most még reménykednek. De ha becsengetett? Egy pillanatra az jár az eszében, hogy nem megy haza.

De aztán mégis csak ráteszi az ujját

a csengettyűgombra és bátoratlanul, reszkető megnyomja . . .

Füstös szoba közepén egy ovális alakú hatalmas zöld asztal, amely körül a kártya szerencsétlen rabjai tartanak minden este — hivatalos órákat. Ő, ezek a férfiak is mind jól öltözöttek, frissen borotváltak, csak a szemükben villog valami keserű elszántság, gyilkos harci tűz, komor és halálos guny.

Ami ezekben a szobákban folyik, az már nem uri passzió, időző játék, finom szórakozás. Ez már halálos harc, gyilkos és elszánt viaskodás — a pénzért: az életért. Nem arról van szó, hogy nyerni vagy nem nyerni: mind-egy. De igenis nyerni kell, nyerni muszáj, mert másként az asszonynak újra csak azt kell hazudni:

— Fiaskám, nem megyünk ma sem moziba, mert nagyon fáj a fejem!

Ne haragudjatok ezekre az emberekre, akik minden éjszaka a Hazárd Nagyrural vívnak groteszk, de véresen, halálosan komoly harcot. A gazdasági válság kisiklatta életüket a rendes vágányról. De az élet kategóriák imperatívuszai rájuk is vonatkoznak. Az élet-hez pénz kell. . . pénz. . . pénz. . .

csalni, — a bíróság visszavonult ítélet-hozatalra.

Az ítélet

Pontban háromnegyed hét órakor olvassa fel Gomirac elnök az ítéletet, amely a Btk. 383-ik §-a alapján csatlós büntetésben mondja ki bűnösnek vádlottat és ezért **kétévi börtönrre, valamint öt évi hivatalvesztésre ítéli.** A váltóhamisítás tényét a bíróság nem látja beigazoltnak, s enyhítő körülménynek tekintették büntetlen előéletét. A vizsgálati fogságban eltöltött tizenegy hónapot a büntetésbe beleszámítják. Az ügyész súlyosbításért, a vádlott a bűnösség kimondása miatt felebbezett.

HIREK

A novisadi Szilveszter Reggel nyolc órakor tértek haza a legutolsó „éjszakázók“.

Novisad a hétköznapokon sem tartozik a szolidan viselkedő városok közé. Éjszakai életének forgalmassága, zajja, jókedve és könnyelmű pénz pocskolása diszére válnak nagyobb duuparti metropolisoknak is. Az elmúlt Szilveszter-éjszakán annál fokozottabb mértékben jelentkezett ez a jótulajdonosság. Az utcák a kora hajnali órákban is olyan forgalmat mutattak, mint máskor a déli korzó. A vendéglők egynemelyikében még reggeli öt órakor is „foglalt“ volt minden szék, s még hat órakor is akadtak betörő társaságok a már-már eltűnő éjszaka megünneplésére. Tizenkét helyen volt nyilvános táncmulatság, de legalább százra tehető azon kisebb-nagyobb vendéglátó helyiségek száma, ahol még hajnalban is folyt a bor és szólt a zene. A fogyasztás mértékét nem lehet megállapítani, főképpen azért, mert az Novisadon mindig mértéktelen. A rendőrségnek alig akadt dolga. Komoly rendzavarás sehol sem fordult elő és Novisad kissé álmosan, kissé gyötrötten, de általában vidáman és életkedvvel tele ébredt bele az Ur 1925-ik esztendejébe.

Farsangi mulatság. A helybeli Jugend-Chor német dalegyetel január 24-én a Sloboda vígadótermében rendezte táncal egybekötött nagyszabású dalesztélyét. A műsor elsőrendű ének-számokból, kedélyes kuplékból és két egyfelvonásos vígjátékból áll.

A Női Mária Kongregáció f. hó 5-én, hétfőn d. u. fél 6 órakor gyűlést tart, amelyre a kongregantistákat ezennel meghívjuk: Előjáróság.

Betörés. Hermann Zsigmond csavargó Újév napján Gyukics Vojiszláv Natosevics-u. 11. számú házában nyitott ablakán át annak lakásába hatolt, ahonnan több értékes dolgot emelt el. A betörőt azonban Gyukics segítette tettenérte. Izgalmas hajtsza következett, amelynek végeztével a peches betörőt sikerült letartóztatni. Átadták az ügyészségnek.

Talált imakönyv. Csütörtökön délelőtt egy fehérvárosi imakönyv találtatott a Futaki-uton, a Rókus-templom közelében. Igazolult tulajdonosa átveheti a Fogl-féle úvegkereskedésében, Jevrejska-u. 6. alatt.

Napihir. Egyik vidéki lapárunkban olvassuk a következő hírcskét: „...a csónak valahogy felbillent és az öreg halász a tóba fordult. A hideg vízben uszni nem tudott és így csakhamar belefullt. A halásznál több ezer dinár készpénz volt, de ezt, mielőtt csónakba ült, szerencsére otthagyta s így csak az életét veszítette a súlyos katasztrófánál...“

A Temerini Torna Club Szilveszterestje. A TTC. a temerini mozi-teremben nagyszerű műsoros Szilveszterestélyt rendezett, amelyen kilenc kitűnő kabarészám került bemutatásra. A közönség főképpen Tóth Margitkának, Halmos Tibornak, Handel Tibornak, Puskás Zoltánnak, Göbel Lajosnak, Handel Incinek, Tényi Jánosnak és Halmos Katónak tapsolt sokat, de jók voltak a többi szereplők is. A rendezésért, amely minden tekintetben kifogástalan volt, dr. Mandl Endre orvost illeti elismerés. A jólsikerült műsort hajnalig tartó tánc követte.

A temerini Német Dalárda január hó 5-én este a Gullmino vendéglő mozitermében nagyszerűnek ígérkező hangversenyt rendez, amelyre a meghívók már szétküldtek. Jegyek a hangverseny estéjén a pénztárnál lesznek válthatók.

Jogászbál. A novisadi jogászok január 17-én a Szloboda szálló nagytermében tradicionális keretek között tartják meg báljukat, amelyen Novisad városának és környékének egész előkelő társadalmát meg fog jelenni. A meghívókat most bocsátják ki. Aki meghívót akar az forduljon dr. Milovanovics Milán ügyvédhez Novisad, Njegos ul. 4. szám.

A „Neven“ mulatsága. A „Neven“ szerb iparos dalegyetel január 8-án gör. keleti Karácsony másnapján este műsorral egybekötött táncmulatságot rendez a Szloboda szálló nagytermében.

A Kath. Kőr vezetősége kéri azon hölgyet, ki a december 31-iki Szilveszter Estélyen hócipójét fölcserélte, azt a lap kiadóhivatalába leadni sziveskedjék, hol saját cipójét visszakapja.

A betörő pékmester. A novisadi rendőrség még hónapokkal ezelőtt letartóztatta Zsivanovics Sztanimir novisadi pékmestert, aki egyik inasával betört a Prodanovics-féle vendéglőbe. A vizsgálat tartamára Zsivanovicsot szabadlábra helyezték, s szabadlábon maradt akkor is, amikor az elsőfokú bíróság egyévi és nyolchónapi börtönrre ítélte. Az ítéletet másodfokon és tegnap harmadfokon is jóváhagyták, s így az jogerőssé vált. A novisadi rendőrség ezért tegnap letartóztatta a pékmestert és átadta az ügyészségnek, ahol a mai nappal megkezdte büntetésének kitöltését.

Elfogadták az agrárpárt listáját. Dr. Belajcsics Vladimir törvényszéki elnök közölte az agrárpárt kiküldöttjeivel, hogy elfogadja a párt listáját. Így a novisadi körületben az első elfogadott lista az agrárpárté és az övé lesz a választáson az első urna.

Beadták a radikális listát Novisadon. A radikális párt novisadi kerületi listáját tegnap adták át a Belajcsics Vladimir törvényszéki elnöknek. A radikális jelöltek a következők: listavezető: dr. Miletics Szilvákó, a novisadi járás és Novisad város jelöltje: Popovicki Pavle, a palánkai járás jelöltje: Bugarszky Lázár volt bácsmegeyi főispán; becei járás jelöltje: dr. Sijacsics Janko; zsabalyi és titeli járás jelöltje: Katicics Milos.

(x) Kokszot és kőszentet kályhafűtéshez csakis *Krajačević* faterlepen vásároljon. Telefon 165. 22

APOLLO BIOSKOP.

Hihetlent produkál

HARALD LLOYD

„AKI MER, AZ NYER“
című attrakciójában.

Szélhámos ügynök

30.000 dinárt sikkasztott egy novisadi likörgyáros utazója

Petrovics Luka novisadi likörgyáros (Kralja Petra ul. 17.) nemrégiben utazói minőségben szolgáltaiba fogadta Klein Boris kereskedelmi utazót, aki a cég gyártmányaival csakhamar el is indult egy dél-szerbiai körútra. Miután ezekben a cikkekből meglehetősen nagy volt a kinalat, de annál kevesebb a kereslet, Klein, hogy rendelésekhez jusson, „beszerzési áron alul“ kinalta a portékát, a felvett pénzüsségeket pedig saját céljaira elköltötte. A felvett rendelést természetesen a megszábott áron indította utnak a vállalat, amelynek főnöke nagy meglepetéssel tapasztalta, hogy a csomagok egymásután érkeznek vissza. Amikor a szélhámoság kiderült, a család ügynök nyomtalanul eltűnt. A vizsgálat megállapította, hogy a cég kb. harmincezer dinárral károsodott. A körözölevél ki-bocsátása után néhány nappal sikerült Kleint Bródban letartóztatni, ahol mint pincér teljesített szolgálatot egy kávéházban. Letartóztatása után Novisadra kísérték. A rendőrség ma adta át az államügyészségnek.

Dollárpapa a bárban... Mulató vendég, aki megköszöni a rendőrségnek, hogy letartóztatták

Szilveszter éjszakáján még a legrendesebb polgár is jogot formál ahhoz, hogy egyszer „amugy istenigazában“ kirugjon a hámból. Ennek a népszokásnak aztán többé-kevésbé tragikus végjelenetei sok esetben a rendőrségen játszódnak le, amely — horribile dictu! — még Szilveszter éjszakáján is kezében tartja a kötőfék — végét. Az elmúlt Szilveszter-éjszaka novisadi viszonylatban nem volt tulságosan gazdag ilyen eseményekben. Az apróbb ilyfajta történetek között talán ez a legérdekesebb:

Az American Barban inspekciónak teljesítő rendőrtisztnek feltűnt, hogy az egyik vendég ezresekkel dobálódzik széles jókedvében, s alkoholos könnyelműségében később már dollárokkal kezd dobálódzni. A kitűnő valuta természetesen gyanut keltett, s a bökény vendég csakhamar az inspekciónak rendőrkapitány elé került, ahol elmondta, Schaffer Vilmosnak hívják, alibunári születésű. Magyarországra opát, s a napokban eladta hatszáz dollárért alibunári birtokát. A jólsikerült üzlet feletti örömeben nagy szilveszteri dáridót csapott, amelynek következtében már csak száz dollár tulajdonosa volt akkor, amikor a „muriba“ a rendőrség beleavatkozott. Egyebekben kifejezést adott afeletti örömeinek, hogy előállították, mert, mint mondotta, enélkül utolsó száz dollárjának is a nyakára hágott volna. Schaffert a rendőrség mindaddig őrizetben tartja, amíg az általa lemondott adatok valóságáról meggyőződik.

Bolgár-jugoszláv-román antibolsevista koalíció Cankov bolgár miniszterelnök beo- gradi utja után

Bukarestből jelentik: Cankov bolgár miniszterelnök megérkezett Bukaresibe. Beavatott forrásból nyert értesülések szerint látogatásának célja egy a bolsevista mozgalom ellen irányuló megalkuló koalíció szerződésének aláírása Románia, Jugoszlávia és Bulgária között. Ez a koalíció egyidőben alakul meg az európai nagyhatalmak újabb védekező intézkedéseinek fölvetelével a Zinovjev nemzetközi propaganda-munkájával szemben. A bukaresti lapok élénken foglalkoznak Cankov látogatásával. Az Adeverulnak Szofiából azt jelentik, hogy a bolsevizmus elleni balkán-szövetség megalakulása már végleg bevezetett ténynek tekinthető s a Cankov látogatása csak ennek megpecsételésére szolgál.

A Lupta illetékes helyről nyert újabb információk alapján azt jelenti, hogy Románia hajlandó a másik két kormányal egyetértésben, közös intézkedéseket tenni a bolsevista törekvések közös veszedelme ellen.

A román kormány azonban inopportunistának találja minden olyan aktust, amely Oroszország elleni provokáció jellegével bírhatna. Formális szövetségről tehát nem lehet szó, mert ennek tárgya egy olyan szociális doktrína ellen irányulna, mely a mai orosz kormányának kormányzati programját képezi. Románia kormánya pedig továbbra is hü akar maradni ahhoz, hogy nem avatkozik bele Oroszország belügyeibe. Cankov csütörtökön már elutazott Bukarestből.

ODEON MOZGÓ.

A KARAVÁN

még csak ma és holnap látható!

Jön a nagy szenzáció!

A borzalmak háza.

4 részben.

Utazóböröndök, Női Készítéskák,

s mindennemű BÖRÖVEK, díszmárkú legjobbjak, legzsebb s legolcsóbb kivitelben csak a készítőnél F. Ditrichnél Nsád, Kr. Petra 30

Felhőszakadás és árvíz pusztít Angliában

Londonból jelentik: A tegnapi szélvihar az esti órákban lecsendesedett, az eső azonban szünet nélkül szakadt reggelig s ma csak kis időre sütött ki a nap, majd ismét erős zápor következett országsszerte. Anglia déli és északi részeiről egyaránt erős esőzészről érkeznek jelentések. A folytonos eső következményei egyre aggasztóbbak. Az amugy is megáradt Themse egyre több helyen önt ki s az árvízborította terület folyton nő. Ugy Angliában, mint Walesben valamennyi folyó rohamosan árad. A Themse valamennyi zsilipkapuját megnyitották, hogy az árvíz könnyebben lefolyjon, a víz színvonala mégis egyre emelkedik. Az árvíz akkora volt, mint 1919. márciusában, azonban még mindig jelentékenyen alacsonyabb, mint az emlékezett 1915-iki árvíz. Az áradás országsszerte nagy károkat okozott. Az Aire folyó Selby mellett áttörte gátját úgy hogy a folyómenti tanyákat több négyszögmerőldnyi területen tóként borítja el a víz.

Kétnapos munkásbörze Temerinben

Uj szerződést kötnek a temerini és környéki mezőgazdasági munkások

Temerini tudósítónk írja: A temerini és környéki, ugynevezett konvenció munkásoknak munkaadóikkal kötött szerződése néhány nappal ezelőtt járt le, s mint minden évben, most is megnyílt a Guelminó-féle vendéglő előtt az ugynevezett munkásbörze, amely két napig tart, hogy azon a munkaadók és a mezőgazdasági munkások között az új konvenció megköttesse. Csütörtökön lanyha volt a forgalom, de már pénteken a temerini és környéki munkások és munkaadók nagy tömege jelent meg. A börze természetesen, mint a börzék általában, rettenetesen hangoz. Mindenki vitatkozik, alkuszik. A munkaadó gazdák sok esetben literekkel érvelnek, s a nem csekély mennyiségben elfogyasztott italok hatása alatt a hangulat állandóan emelkedő tendenciát mutat. A bérek egyébként nagyjából a régiéek. Egy 15 éves béres egész évi konvenciója például a következő: öt métermázsza buza, öt métermázsza kukorica, burgonya, egy bársonynadrág (ez tartósabb) két pár bocskor, azonkívül 5—6000 „forint“, megállapodás szerint. Az idősebb béresek ugyanezen természetbeni járandóságok mellett még 3500—4500 dinárt kapnak. A börze nagy forgalmában az egyik gazdának elemelték 1100 dinárját. Hogy az illetéktelen előleget ki vette fel, azt a nyomozásnak mindezeideig nem sikerült megállapítania.

Színház

Hangverseny. A novisadi zeneegyesület január 4-én, vasárnap esti 8 órai kezdettel hangversenyt rendez a Sloboda szálló nagytermében.

Szinielőadások Szrbobranban. A szenttamási sport ifjuság karácsony másnapján este 8 órakor szinielőadást rendezett. Rákosi Jenő „Magdolna“ című hatfelvonásos tragediáját adták elő a következő kitűnően bevált szereposztásban: Magdolna: Sziller Rózsika, Keresztanya Kemencey Matildka, Gyömbér: Horváth A., Ágnes: Vondra Szilike. Valamennyien nagyon jól játszottak. A kisebb szerepekben Junits Béla, Epstein Sándor, Lévai Mancika, Gaál Aniaa, Vondra Annus, Borsá Etelka, Benei Aranka, Fazekas Juliska és Vondra Lajos arattak sikert. Az előadást december 31-én közkívánatra megismételték.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralelőben levő előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska“ kiadóhivatala.

Mozi

Az Apolló és Odeon szenzációi.
A mozilátogató közönségnek bizonyára nehezére fog esni a választás, hogy a két ritka filmszenzáció közül melyiket nézze meg hamarabb. Az Odeon „A nyugati karaván” világszenzációval aratott immár két napon keresztül régtapasztalt nagy sikert. Az amerikai slágerfilm a „The Covered vagon” már csak ma és holnap kerül az Odeonban színpadra, míg az Apolló egy utolérhetetlenül kacagató, pompás nagy Harald Lloyd filmmel szerez előadónként falrengető kacagást. Harald Lloyd a páratlan amerikai groteszk színész legjobb filmében „Aki mer, az nyer” című bohózatában (Auszgerechnet Wolkenkratzer) lép ma és holnap fel. Ajánlatos jegyekről előre gondoskodni.

BÉRAUTÓJÁRAT

Temerin—Novisad között.

Indul Temerinből reggel 7 és d. u. 2 órakor.
Indul Novisadról d. e. 11 és d. u. 5 órakor.



Állomás a Barth-féle vendéglősnél Jovana Subotica u. 18. (ezelőtt Rézműves-utca, a kis posta mellett.)

Viteldij oda és vissza szem. 65 Dinár.

Tőzsde

Zürich, január 2. (Zárlat) Beograd 794, Newyork 51278, London 2432—, Páris 2787, Milano 2180, Prága 15505, Bécs 000725, Budapest 00070, Szófia 375, Bukarest 265, Szaloniki 940, Berlin 12220, Brüsszel 2570, Amsterdam 208—, Athen —.

Beograd, jan. 2. Páris 349—, London 306—, Milano 272—, Newyork 6450, Genf 1276—, Prága 196—, Bécs 00910, Budapest 0090, Prága 196—, Bukarest 3350, Szaloniki 118, Amsterdam 2610, Berlin 1540, Szófia —.

Zagreb, január 2. Páris 347, Zürich 1259, London 307, Milano 271, Newyork 6435, Prága 196, Bécs 00911, Budapest 00905, Berlin 1542, Bukarest 42—, Amsterdam 2580, Brüsszel —, Szófia —.

Novisadi terménytőzsde

1925. január 2

Hivatalos jegyzések.

Zab bácskai kötés 300 (100 mm).
Tengeri bácskai januárra kötés 200 (500 mm), bácskai április—májusra uszály (Tisza) 100 százalékos kassza kötés 200 (500 mm), szerémi kötés 19250—19750, szerémi januárra kötés 200 (500 mm), szerémi márciusra kötés 230 (800 mm).

Buzalísz bácskai nullás bázis kötés 610 (100 mm), 6. számú kenyérliszt kötés 440 (100 mm).

Irdnyzat: valamivel nyugodtabb.

Novisadi értéktőzsde

1925 január 2

(Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkötvények: 1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 6475, kínálat 65— kötés —, 4 százalékos boszniai agrárlikvidálási kölcsön kínálat 25—.

Állami sorsjegyek: 2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 148—, kínálat 14850, kötés 14850, 1881. évi nyeremény kölcsön kereslet 140, kínálat 150.

Részvények: Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz r.-t. kereslet —, kínálat 90.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalat”

HIRDETÉSEK

Iroda áthelyezés.

Tisztelettel értesítem ügyfeleimet és a n. é. közönséget, hogy speditőr irodámat Futoski put 60. szám alól a

Kralja Petra ulica 29.

szám (I. emelet) alá helyeztem át. Kérem a n. é. közönségnek szíves pártfogását a jövőben is.

Boldog Ujévet

kívánok ügyfeleimnek és ismerőseimnek. Kiváló tisztelettel

Krumesz Pál szállító.

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék képeslap újdonságokban.

Nagy raktár dívtos, modern levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajzszerkek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb árakon.

Géperőre berendezett modern könyvkötészet

Aztalások és butorgyárosok figyelmébe!

Furnirt a mai naptól bármely mennyiségben az alanti árban bocsátok eladásra:

Dió furnir	Din. 1.75
Cseresznye furnir	1.—
Blinol	—0.50
Körte	1.50
Mahagoni	Din. 1—4-ig
Palisander	1—4-ig
Jávör	1.—
Madár jávör	4.—
Citrom	6.—
Tuja kgr.	200.— Dinár.

URBAN GREGEC

Petrovaradin (a Várfeljáróval szemben.)
Postacsomagot is küldök.
61—1—2

Butorszükségletét meglepő és olcsó árban csakis

HEMLER PÉTER UTÓDAINAL
szerezheti be. - Telefon 256.

Önálló német-magyar levelező, könyvelő

gépíró, az összes irodai munkálatokban jártas, szerény igényekkel azonnalra állást keres. Szíves megkereséseket „Hivatalnok 26” jellegre „Reklam” hirdetőirodába Novisad, Jevrejska ul. 6. kérek

FOJT

KALAPFESTŐ INTÉZET

NOVISAD

Njegoseva (Andrássy) ulica 9.

Ridikulók, Necessairek, Kofferek
nagy választékban Duna u. 20. Bőr-
árúüzlet.

KOMLÓSORÓT

cinezett és fekete 34, 38, 42, 46, 50, 55, 60, 70. számban szállítok mielőbbi szállítási időre vagon számra és kisebb tételekben is, versenyen aluli árakon bármely vasuti vagy hajó állomáshoz költségmentesen állítva. — Vasárúk állandóan nagy választékban raktáron a legolcsóbb árak mellett.

Kérje árajánlatomat!

KUSZLI GYULA

vaskereskedés

Novisad, Temerini ut 8.

Több évi praksissal rendelkező érettségizett mérlegképes könyvelő

magyar, német és szerb nyelvtudással állását változtatná. Szíves megkereséseket „Szervezőképes” jellege alatt a kiadóhivatal továbbítja. 59-1-3

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.



VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

== Megjelent ==

KATOLIKUS CSALÁDI NAPTÁR

A „Hitélet” kiadásában megjelenő Katolikus Családi Naptár szállítását megkezdjük és ezután értesítjük b. megrendelőinket, hogy a naptár néhány napon belül birtokukban lesz. Egyben tisztelettel kérjük a kath. közönséget és a viszontelárúsítókat, hogy a csekély készletre való tekintettel b. megrendeléseiket mielőbb eszközölni sziveskedjenek. —

A naptár eladási ára 10.— dinár.

Egyben megrendelhetők még a

„REGÉLŐ BÁCSI” és a „MAGYAR CSALÁDI NAPTÁR”
Eladási árak 15.— dinár.

Kiváló tisztelettel

Ábrahám János, könyvkereskedő

A „KATOLIKUS CSALÁDI NAPTÁR” főelárúsítója
Novi Sad, Kralja Petra ulica 30,

Viszontelárúsítók megfelelő kedvezményben részesülnek.